

PUPŲ KULT

Laimutės Kisieliienės choreografija
Vytauto Juozapaičio muzika

Tai nuotaikingas, pupų kūlimą spragilais imituojantis šokis, skirtas jaunučiams.

Šokis aprašytas 8 poroms, bet nedaug pakeitus jį gali šokti bet koks porinis porų skaičius.

Muzika – 8 dalių su keturių taktų įžanga. Metras – 2/4.

Kiekvienam šokėjui reikia turėti spragilėlį, pritaikytą jo ūgiui. Jis turėtų būti padarytas iš lengvo medžio kad pasilenkęs vaikas galėtų

juo suduoti į žemę ir išgauti kūlimo garsą.

Spragilėlio kotas – 40 cm, spragilas – 20 cm, sujungimo virvutė – 8–10 cm. (žiūr. 1 piešinį)

Šokį pirmą kartą pašoko Kauno miesto vaikų ir moksleivių laisvalaikio rūmų tautinių šokių ansamblis MALŪNĖLIS 2000 m.

ŠOKIO ŽINGSNIAI

Šokant spragilėlis laikomas dviem būdais:

abiem rankom priešais save

spragilėlio kotas laikomas abiem rankom – dešine iš viršaus sulig krūtine, kaire kiek žemiau – priešais save statmenai žemyn palei liemenį.

viena ranka ant peties

spragilėlis paimamas dešine ranka žemai už koto ir uždedamas ant dešiniojo peties taip, kad laisvoji spragilėlio dalis kabotų už nugaros.

Jei spragilėlis dedamas ant kairiojo peties, jis laikomas kaire ranka.

Berniuko laisva ranka – ant juosmens, mergaitė – prilaiko sijonuką.

Perėjimo junginys

Junginį sudaro puspolkė ir keturi dvigubieji žingsniai pirmyn.

Jis trunka keturis taktus ir atliekamas grojant pirmąją, trečiąją arba penktąją muzikos dalį.

Pradinė padėtis – šokėjai stovi poromis, susikabinę vidinėmis rankomis

PUPŲ KULT

paprastai žemai. Mergaitė berniukui iš dešinės. Spragilėlį laiko viena ranka ant peties ant išorinio peties.

Prieštaktyje – pasisukus vienas į kitą, sukabintas rankas pakelti atgal beveik sulig pečiais, tarsi užsimoti.

1-2 taktas

Šokti puspolkę (pradėti išorine koja) šokimo kryptimi, sukabintas rankas, kas taktą pakelti pro apačią pirmyn ir atgal beveik sulig pečiais.

3-4 taktas

Pradedant išorinėmis kojomis, šokti keturis dvigubuosius žingsnius pirmyn; kas žingsnis mojuoti sukabintomis rankomis pirmyn ir atgal.

4 takto „ir“ sukabintas rankas vėl paruošti junginio pradžiai.

Kitą junginį pakartoti nuo pradžių.

Kūlimo junginys

Junginį sudaro krisnis pirmyn-atgal ir sutrepsėjimas.

Jis trunka keturis taktus ir atliekamas grojant antrąją, ketvirtąją arba šeštąją muzikos dalį.

Pradinė padėtis – normali stovėsena. Šokėjas stovi pasisukęs šokimo kryptimi. Spragilėlis laikomas abiem rankom priešais save.

1 taktas

„Viens“ – akcentuotai treptelinti, šokti krisinį dešine koja pirmyn (tarsi nušokant); per liemenį pasilenkti pirmyn, suduoti spragilėliu priekyje į žemę, o sulenktą per kelį kairę koją atmesti atgal;

„du“ – šokti krisinį kaire koja atgal ir atsilošti; pakelti spragilėlį aukštyne priešais save, kad jis būtų lygiagretus su korpusu, dešinę koją, sulenktą per kelį 90° kampu, priekyje pakelti.

2-3 taktas

Pakartoti 1 takto judesius du kartus.

PUPŲ KULT

4 taktas

„Viens-ir-du“ – sutrepsėti tris kartus vietoje, pradedant dešine koja, o spragilėlį laikyti *abiem rankom priešais save*.

Junginį pakartoti, tik pradėti kaire koja ir krisnį šokti atgal.

Bendras kūlimas

Jį sudaro du krisniai, polka ir sutrepsėjimas.

Junginys trunka keturis taktus ir atliekamas grojant aštuntąją muzikos dalį.

Pradinė padėtis – normali stovėseną. Šokėjas stovi pasisukęs šokimo kryptimi. Spragilėlis laikomas *abiem rankom priešais save*.

I variantas

1 taktas

„Viens“ – akcentuotai treptelint, šokti krisnį dešine koja pirmyn (tarsi nušokant); per liemenį pasilenkti pirmyn, suduoti spragilėliu priekyje į žemę, o sulenktą per kelį kairę koja atmesti atgal;

„du“ – šokti krisnį kaire koja atgal ir atsilošti; pakelti spragilėlį aukštyne priešais save, kad jis būtų lygiagretus su korpusu, dešinę koja, sulenktą per kelį 90° kampu, priekyje pakelti.

2-3 taktas

Šokti polką šokimo kryptimi, sukantis per dešinį petį. Spragilėlis laikomas ant dešinio peties abiem rankom.

4 taktas

„Viens-ir-du“ – sutrepsėti tris kartus vietoje, pradedant dešine koja, o spragilėlį laikyti ant dešinio peties abiem rankom.

Junginį pakartoti nuo pradžių, tik pradėti kaire koja pirmyn arba atgal, o polka ir sutrepsėjimu grįžti atgal iš kur buvo pradėta šokti.

PUPŲ KULT

II variantas

1-2 taktas

Šokti polką šokimo kryptimi, sukantis per dešinį petį. Spragilėlį laikyti ant dešinio peties abiem rankom.

3 taktas

„Viens“ – akcentuotai treptelint, šokti krisnį dešine koja pirmyn (tarsi nušokant); per liemenį pasilenkti pirmyn, suduoti spragilėliu priekyje į žemę, o sulenktą per kelį kairę koja atmesti atgal;

„du“ – šokti krisnį kaire koja atgal ir atsilošti; pakelti spragilėlį aukštyne priešais save, kad jis būtų lygiagretus su korpusu, dešinę koja, sulenktą per kelį 90° kampu, priekyje pakelti.

4 taktas

„Viens-ir-du“ – sutrepsėti tris kartus vietoje, pradedant dešine koja, o spragilėlį laikyti abiem rankom priešais save.

Junginį pakartoti, tik pradėti kaire koja ir polka grįžti atgal, iš kur buvo pradėta.

Be šių žingsnių, šokyje naudojami ir kiti gerai žinomi lietuvių sceninio šokio žingsniai, kurie atskirai neaprašomi.

Viso šokio metu laisvos berniukų rankos ant juosmens, mergaitės prilaiko sjonuką.

ŠOKIO EIGA

Šokio pradžiai šokėjai sustoja poromis dešiniajame scenos krašto užkulisyje. Jie susikabina vidinėmis rankomis paprastai žemai, mergaitė berniukui iš dešinės. Spragilėlius laiko *viena ranka ant peties* ant išorinio peties.

Ižanga (4 tkt.)

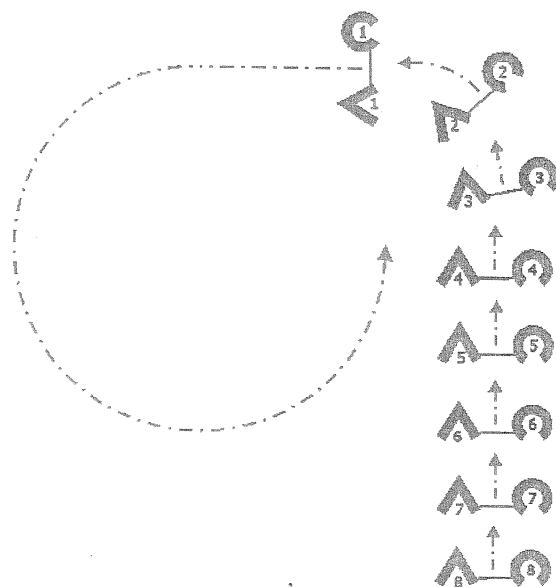
Visi stovi.

Suėjimas (8 tkt.)

Grojama pirmoji muzikos dalis.

1-8 taktas

Šokėjai šoka du kartus *perėjimo junginį* ratu dešinėn (1 brėž.) ir baigia 2 brėžinyje nurodytose vietose. Visi paleidžia sukabintas rankas ir kiekvienas savo spragilėlį paima *abiem rankomis priešais save*.

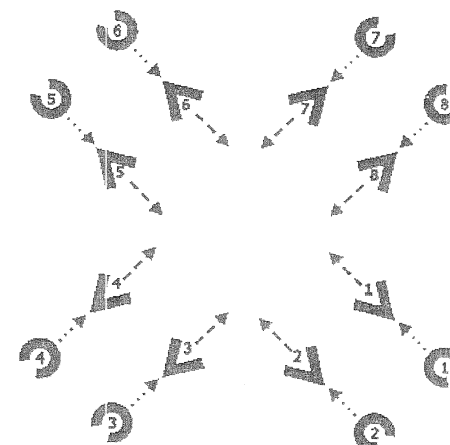
1 brėžinys

Pirmasis kūlimas (16 tkt.)

Grojama antroji muzikos dalis.

1-4 taktas

Visi šokėjai po dvi poras scenos kampuose šoka *kūlimo junginį*. Poros šokėjai kulia vienas priešais kitą; mergaitės atlieka kūlimo junginį kaip aprašyta, o berniukai – atvirkščiai, jie pradeda kulti kaire koja atgal (2 brėž.).

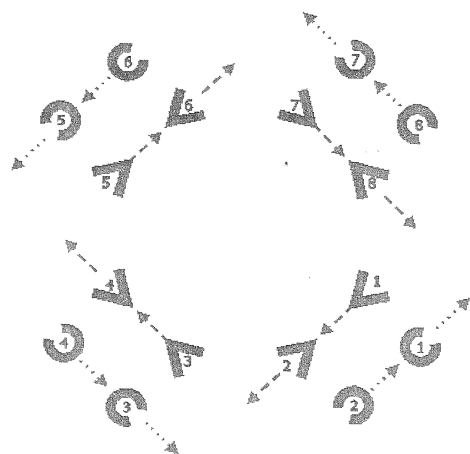
2 brėžinys

5-7 taktas

Poros pakartoja 1-3 takto judesius, tik pradeda kita koja ir kitokiu atsielenkimu, t. y. mergaitės daro krisinį atgal, berniukai – į priekį.

8 taktas

Visi šokėjai sutrepsi; vieni „viens-ir-du“, o kiti „viens-ir-du-ir“, priklausomai nuo to, kuria koja toliau pradės šokti. Šokėjai pakeičia partnerius, ir mergaitės, esančios šalia, pasisuka viena į kitą, berniukai – vienas į kitą (3 brėž.).

3 brėžinys

9-12 taktas

Šokėjai pakartoja 1-4 takto judesius, tik dabar kulti pradeda dešinė koja pirmyn nelyginiai berniukai ir lyginės mergaitės, o kiti atvirkščiai – kaire koja atgal.

13-16 taktas

Visi dar kartą pakartoja tuos pačius judesius, tik pradeda kita koja ir šoka kita kryptimi.

Šokėjai baigia su savo pora, pasisuka kairiu petuku į centrą ir susikabina vidinėmis rankomis paprastai žemai. Spragilėlius jie laiko viena ranka ant peties ant išorinių pečių.

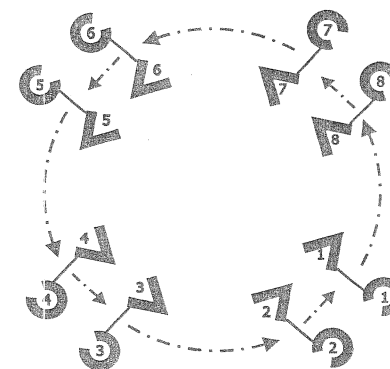
Perėjimas į įstrižainę (8 tkt.)

Grojama trečioji muzikos dalis.

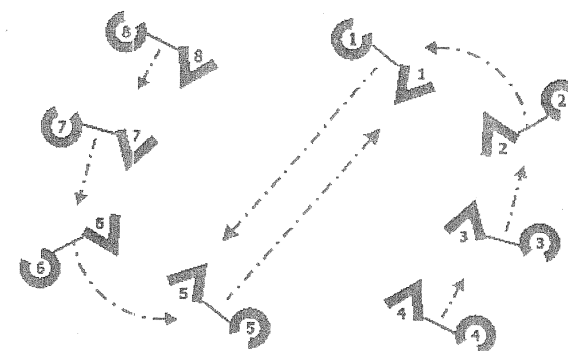
1-8 taktas

Šokėjai šoka perėjimo junginį du kartus: pirmą kartą šoka ratu dešinėn (4 brėž.), o antrą – sudaro įstrižaines (5 brėž.) ir baigia 6 brėžinyje

nurodytose vietose. Šokėjai paleidžia sukabintas rankas ir kiekvienas savo spragilėlį paima abiem rankomis priešais save.

4 brėžinys

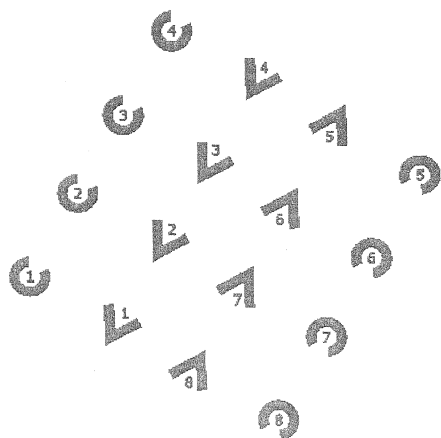
5 brėžinys

Kūlimas įstrižainėje (8 tkt.)

Grojama ketvirtoji muzikos dalis.

1-8 taktas

Šokėjai pavieniui šoka kūlimo junginį du kartus; pirmą kartą pradeda šokti pirmyn, o antrą – atgal (6 brėž.).

6 brėžinys

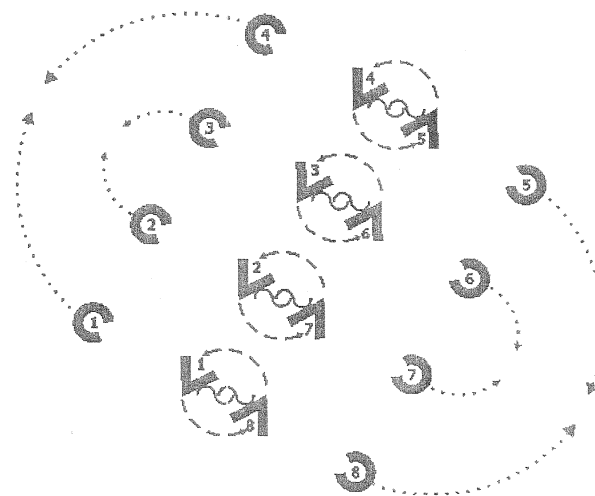
Žaidimas (12 tkt.)

Grojama septintoji muzikos dalis.

1-3 taktas

Berniukai po du pasisuka vienas į kitą ir, susikabinę kairėmis rankomis virš alkūnių (spragilėliai ant dešinio peties), dviem polkos žingsniais ir sutrepsėjimu (3 taktas „viens-ir-du“) apsisuka visą ratuką vietoje į kairę.

Mergaitės, pasisukusios per dešinį petį nuo berniukų (jų spragilėliai ant dešinio peties), taip pat dviem polkos žingsniais ir sutrepsėjimu šoka į scenos kampus ir ten sudaro ratelius po keturias (7 brėž.).

7 brėžinys

4-6 taktas

Berniukai, nekeisdami susikabinimo ir sukimosi krypties, tik pradėdami kita koja, pakartoja 1-3 takto judesius.

Mergaitės rateliuose apsisuka per kairį petį dviem polkos žingsniais visą ratuką vietoje ir, pasilenkusios pirmyn ir pasisukusios į ratelio centrą, tris kartus sutrepsi.

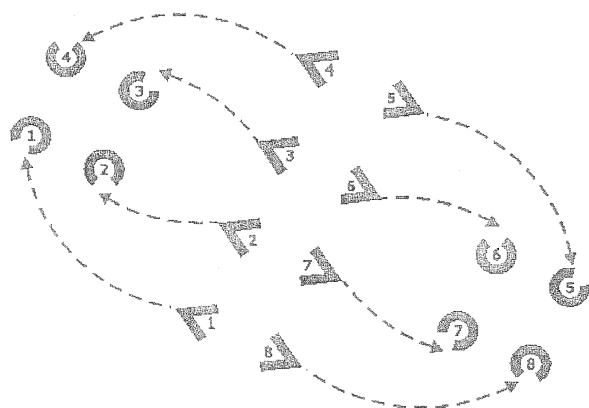
7-9 taktas

Berniukai, paleidę sukabinimą, šoka pavieniui du polkos žingsnius ir sutrepsėjimą prie savo mergaičių ratelių (8 brėž.).

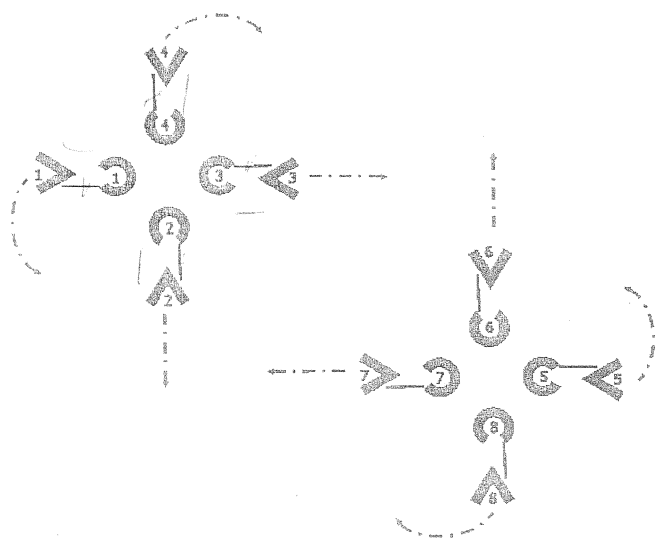
Mergaitės šoka smulkiu bėgamuoju žingsniu dar pirmyn į ratelio centrą ir sukišusios galvas kažką „kuždasi“.

10-12 taktas

Berniukas kaire ranka stveria mergaitę už sijonuko ir atbulas smulkiais bėgamaisiais žingsniukais traukia ją atbulą (9 brėž.) į 10 brėžinyje nurodytas vietas.

8 brėžinys

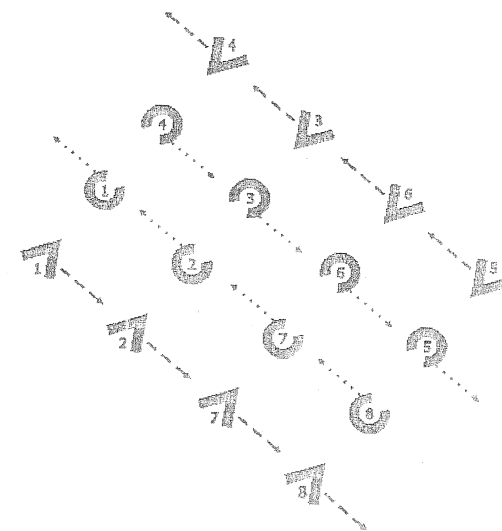
9 brėžinys

Pirmasis bendras kūlimas (16 tkt.)

Grojama aštuntoji muzikos dalis.

1-16 taktas

Visi šoka *bendro kūlimo* junginį keturis kartus, tik mergaitės šoka *I variantą* (pradėdamos nuo krisnio dešine koja pirmyn ir polką šoka dešinėn), o berniukai – *II variantą* (pradėdami šokti polką dešinėn ir krisnį atlikdami dešine koja pirmyn) (10 brėž.).

10 brėžinys

Malūnėliai (12 tkt.)

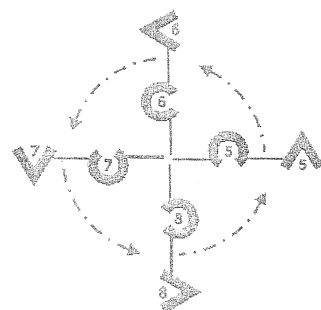
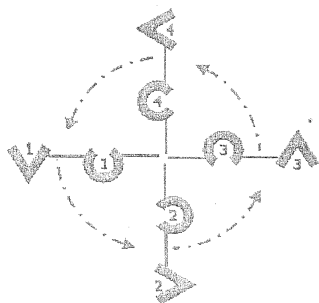
Grojama septintoji muzikos dalis.

1-12 taktas

Šokėjai pasisuka kairiu petimi į malūnėlių (žvaigždučių) vidų; mergaitės tarpusavyje centre susikabina kairėmis rankomis, o berniukai kaire ranka jas apkabina per liemenį. Spragilėlius visi užsideda ant dešinio peties.

Visi šoka du polkos žingsnius pirmyn ir sutrepsėjimą („viens-ir-du-ir“) keturis kartus.

Šokėjai malūnėlį (žvaigždutę) apsuka vieną kartą (11 brėž.).

11 brėžinys

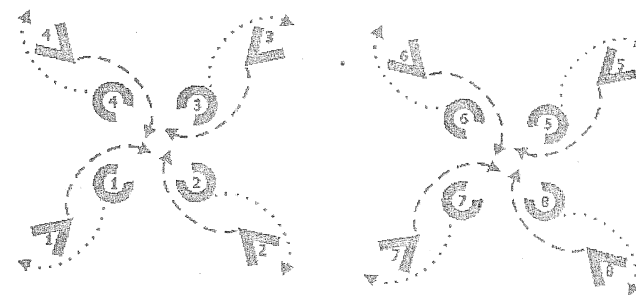
Perėjimas (4 tkt.)

Grojama įžanga.

1-4 taktas

Šokėjai išardo malūnėlį, paleidžia sukabintas rankas, poros šokėjai pasisuka vienas į kitą ir, laikydami spragilėlį ant dešinio peties, šoka dvigubuoju žingsniu vieni apie kitus (12 brėž.).

Baigia tose vietose, kaip parodyta 13 brėžinyje.

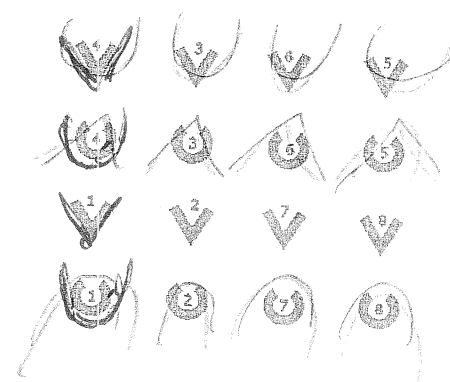

12 brėžinys

Antrasis bendras kūlimas (16 tkt.)

Grojama aštuntoji muzikos dalis.

Visi šoka bendro kūlimo junginį keturis kartus; tik mergaitės šoka II variantą (pradėdamos šokti polką dešinėn ir krisinį atlikdamos dešinę koja pirmyn), o berniukai – I variantą (pradėdami nuo krisnio kaire koja atgal ir polką šoka kairėn) (13 brėž.).

13 brėžinys

Ponų viola
& šilona

PUPŲ KULT

Išėjimas (16 tkt.)

Grojama penktoji muzikos dalis.

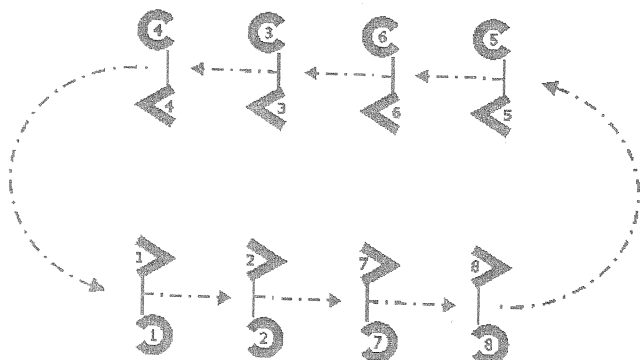
1-8 taktas

Šokėjai susikabina poromis, kaip šokio pradžiai, ir šoka *perėjimo junginiu* ratu dešinėn (14 brėž.).

Grojama šeštoji muzikos dalis.

1-8 taktas

Šokėjai, nekeisdami susikabinimo, o tik mojuodami sukabintomis vidinėmis rankomis pirmyn-atgal, šoka dvigubuoju žingsniu į kairį scenos gilumos užkulisį.

14 brėžinys